

„Soča“ ishaja vsak petek in velja po pošti prejemna ali v Gorici na dom pošiljana:

Vse leto 1.40
Pol leta 2.20
Četrt leta 1.10

Pri oznanilih in tako tudi pri „postanica“ se plačuje za navadno tristostrano vrsto:

6 kr. če se tiska 1 krat
7 " " " " 2 " " "
8 " " " " 3 " " "

Za večje črke po prostori

SOČA

Posamezne številke se dobivajo po 8 kr. v tobakarnicah v gosposki ulici blizu „treh lonč“, na starem trgu in v namski ulici ter v Trstu, via Cassana, 2.

Dopisi na blagovoljno pošiljajo uradništvu „Soča“ v Gorici Via Mercato 12, I., naročnina pa opravištvu „Soča“ Via della Croce št. 4. II.

Rokopisi se ne vračajo; dopisi naj se blagovoljno frankujejo. — Daljšim in drugim nepremožnim se naročnina sniža, ako se oglašajo pri opravištvu.

Družba sv. Cirila in Metoda.

Kakor vsak omikan človek sam sebe ljubi in spoštuje ter je ne deva pod noge ljudem, ki v svoji brezozirni domišljivosti hočejo drage teptati v tla, temveč zahteva, da velja kot ravnopraven državljani s poštenimi vrstniki, tako tudi narod, ki se je vzbudil iz dolgega spanja ter se zaveda svojih vrlin in mnogih prednosti pred drugimi narodi, ne spušča svojih občutkov, polnih strmenja in občudovanja, le po tujini, marveč jopazuje, oeni in goji v prvi vrsti to, kar je svoje. Naravno je vsakemu narodu, kakor vsakemu človeku, ki je spoznal svojo moč, da jo skuša razširiti, kolikor mogoče, ker zdi se mu, da s tem raste in napreduje v svojem razvoju; ali v tej rasti in v tem razvitku treba je, da narod, kakor vsak posamezen človek, spoštuje tuje pravice ter da ne širi protipostavbo in nepošteno svoje moči v škodo drugim, ki imajo z njim enake pravice, ki se ne smejo krčiti. Dokler se kdo poteguje za pravično svojo ali narodovo stvar, ne bo mu pomanjkovalo poštenih sredstev, s katerimi bo skušal doseči svoj namen. Kadar se kdo ne pomišlja in rabi v dosego katerih namenov sredstva, ki niso hvale vredna, kaže, da je surov in neomikaa, brez zlahtnega čuta in pravicoljubja do drugih, ali pa da namen, kateremu služi, je slab, ker potrebuje slabih pripomočkov.

Da se naši sodeželani Italijani prizadevajo ohraniti in širiti svoj jezik in svojo narodnost v mejah pravice in dejanskih razmer, je umevno, in so v tem hvale vredni, dokler ne žalije po svojih zahtevah ali po svojem postopanju onega spoštovanja, katero so dolžni vsakemu, če tudi bi ta bil v deželi ali v mestu, kjer bi ga radi ne videli. Ker je italijanski narod jako izobražen, zato bi morali njegovi poedinci, ki hočejo biti njegovi zastopniki in zagovorniki, v narodnem delu držati se takih pravil, s katerimi bi ne vzbujali opravičene nevolje svojih krivično žaljenih sosedov. Tako pa ne dela neki Marcotti, katerega šteje goriški „Corriere“ med najboljše italijanske patrijote in s čegar spisi „kinča“ ta oficijozni list svojo prvo stran. Spis, kateri služi „Corrieru“ v poseben „kinča“ njegove številke ob 6. t. m., je poln žaljivih besedi o kanalski čitalnici in o njenih pevcih, katerih petje primerja riganju, mukanju, cviljenju, tuljenju, kričanju brez reda in brez najmanjšega ukusa, tako da jemlje trudnemu potniku še potrebni sen in da ta komaj čaka ranega jutra, da jo popiha dalje proti Gorici. Tako tuljenje slika Marcotti, ki stanuje zdaj v Firencah, kot nasledek tega, da so se Kanalai izneverili svoji italijanski narodnosti in postali Slovenci.

Kdor pozna Kanal, vé, da je od pamtiveka slovenski, in Kanalai niti ni treba imeti sivih las, da bi vedel, da mati gospoda Venutija, ki je patrijotu Marcottiju pripovedoval o italijanskem Kanalu, je bila nekdanj kanalska Slovenka ali slovenska Kanalka, kakor je komu ljubše. Kanalski pevci so bili od nekdanj na dobrem glasu, in če tudi se zadnja leta niso veliko oglašali, vendar taki niso bili nikoli, kakor jih „Corriere“ slika svojim čitateljem, in njegovo opisovanje je le hudomušno smešenje in zaničevanje Kanalcov, ker so Slovenci. Naj bi bili prišli g. Marcottiju v Kanalu na ušesa glasovi kake italijanske poulične popevke, gotovo bi ne bil rabil takih izrazov, kakršne je rabil e pevcih kanalske čitalnice. Po vsej pravici smemo prašati, ali je pošteno tako postopanje in na kaki podlagi more priporočati dopis Kanal kot kraj, kjer naj bi italijansko društvo „Pro patria“ skušalo svojo srečo.

Slovenci! ne dajte se ostrašiti po takih nedostojnih besedah svojih narodnih nasprotnikov; spoznajte, kaj nameravajo z Vami ti liberalni italijanski prijatelji; odgovorite jim s ponosnim preziranjem, kakoršna služijo taki dopisniki; a za svojo slovensko stvar bodite vedno bolj uneti; snujete si podružnice sv. Cirila in Metoda; z vsestranskim napredkom na narodnem polju odgovarjajte italijanski poželjivosti; vse pa naj družni skupna vez ljubeni do domovine in do naroda in družba sv. Cirila in Metoda, ki naj se

posebno ob mejah razširi v vse večje kraje, da bo vsakdo vedel, katerega naroda sin je in komu mora vedno zvest ostati. Zdaj se kaže, kako potrebna je bila pri Slovencih in posebno pri nas družba sv. Cirila in Metoda.

Beseda vikarijem goriške nadškofije.

II.

§ 1. naše postave pravi: „pod izrazom „samostalni dušni pastirji“ razumó se vsi oni duhovni, kateri valed kanoničnega umeščenja po škofu imajo pravico in dolžnost v določeni cerkveni občini dušno pastirstvo opravljati (nemški: „unter dem Ausdrücke selbstständige Seelsorger“ sind alle jene Geistliche zu verstehen, welche auf Grund canonischer Einsetzung von Seite des Diözesanbischöfes in einer bestimmten kirchlichen Gemeinde die Seelsorge auszuüben das Recht und die Pflicht haben“). S temi besedami postava kanonično umeščene dušne pastirje prišteva samostalnim. Vsi so v tem edini, da kanonično umeščenje pomeni to, kar investitura. No, investirani mi goriški vikariji nismo, in ko bi postava razen investiranih ne poznala drugih samostalnih dušnih pastirjev, po nas bi bilo, podati bi se morali in lepo molčati ter namestništvu odlok sprejeti z vso udanostjo. To je dobro, da § 1. ni tako kratek, kakor som ga zgoraj navedel, ampak da ima še drug del, katerega je o. kr. namestništvo menda popolnoma prezrlo, in ta drugi del se glasi v zvezi s prejšnjim: „... ali so drugače po škofu k samostalnemu opravljanju dušno — pastirske službe pooblašeni, kakor lokalni kaplani, župnijski vikariji i. t. d. (nemški: „... oder sonst durch den Diözesanbischof zur selbstständigen Ausübung der Seelsorge berechtigt sind, wie die Localcapläne, Pfarrvicare u. s. w.“). Iz tega drugega dela § 1. je razvidno, da postava razločuje še drugo vrsto samostalnih dušnih pastirjev, ki so samostalni brez investiture, in med te vrsteva razen drugih izrecno župnijske vikarije. Tako imenujemo se tudi mi v goriški nadškofiji; kot take in pod tem naslovom nas tudi nadškof nastavlja in dekretuje („Vicarii parochialis officium in . . . tibi conferimus). Ali kakor po edni strani o. kr. namestništvo napačno ravna in krivo tolmači postavo, ko samo investirane dušne pastirje prišteva samostalnim, ne zmenó se za drugi del § 1., tako bi bilo po drugi strani vikarijev zahtevanje neopravičeno, ako bi hoteli edino le zaradi naslova tirjati samostalnost v smislu postave. Na imenu in naslovu samem ni še veliko ležeče; postava namreč nima namena vikarije župnijske vrstei med samostalne dušne pastirje zaradi njihovega naslova, ampak zaradi nekega posebnega, v postavi sami zaznamovanega dela in opravila, in sicer zaradi samostalnega dušnega pastirovanja.

Na to prašam, se li more goriških vikarijev pastirovanje v resnici tudi imenovati samostalno? Da moremo dati na to vprašanje pravi odgovor, ozreti se nam je zopet na postavo. Ona investirane dušne pastirje zato uvrščuje med samostalne, ker „valed kanoničnega umeščenja po škofu imajo pravico in dolžnost v določeni cerkveni občini dušno pastirstvo opravljati.“ Iz tega tedaj sledi, da od investiranih pastirjev postava zahteva kot pogoj njihove samostalnosti 3 reči: a.) da imajo določeno cerkveno občino, b.) da v njej pastirujejo; znano je, da je lahko kedo investiran, tudi če ne opravlja pastirske službe; n. pr. kanoniki; c.) da so od svojega škofa v to pooblašeni. Poglejmo, se li spolnjeni tudi pri nas vsi ti pogoji:

Ad a.) Da imamo v goriški nadškofiji vsi vikariji določeno cerkveno občino, kakor drugi investirani dušni pastirji, ni težko dokazati. Uže dekret našega imenovanja nam določuje posebno cerkveno sosesko s posebnim imenom in določenim številom duš, ki ne pripadajo k župniji kot „staciji dušnega pastirovanja“ (Seelsorgestation); vsaka župnija je namreč kot cerkvena občina (ne: župnijska ali farna) omejena za poseben kraj, kjer pastiruje župnik ali sam ali s pomočjo kakega kaplana. To potrjuje nam tudi nadškofijski „Status personalis et localis“, ki našteva ra-

zne cerkvene občine po imenu in po številu duš. Enako priznava tudi vlada vse vikarijate kot določene cerkvene občine; v njenih dopisih so naše občine, kakor tudi vse župnije, „Seelsorgestationen“ in naši in župnijski uradi „Seelsorgeämter“. Da so vikarijate določene in od župnij ločene cerkvene občine, spričuje slednjič tudi naš uradniški pečat, ki je različen od župnikovega. Ako bi bila župnija in vikarijat le edna občina cerkvena, čemu bi bila potem dva pečata, ali še celo več, kjer je v edni župniji po več vikarijator.

ad b.) In v svoji določeni cerkveni soseski opravljamó mi, kakor investirani duhovni v svoji, trojnó pastirsko službo: 1.) smo svojim duhovnjanom kot oznanovalci božje besede samostalni učitelji v cerkvi in v šoli; 2.) izvršujamo vsa duhovska opravila: obhajamo javno službo božjo, krščujemo, druge sv. zakramente delimo, poizvedujemo pred sklopanjem zakonov o zakonskih zadržkih, oklicujemo, poročamo, vodimo „cerkvene procesije, pokopujemo i. t. d.; 3.) smo svojim ovčicam duhovni predstojniki: nam gre skrb za uboge, za šolo, za gospodarstvo s cerkvenim premoženjem, imamo župnikovemu slično, samostalen vikarijski urad, na svojo odgovornost spisujemo in hranimo matične knjige, izdajemo iz njih v svojem imenu veljavne izpiske posameznikom in vsem javnim uradom i. t. d.

ad c.) Te trojne pastirske službe pa ne opravljamo kot župniki, ampak vedno in povsod kot škofovi pooblašenci. Ko bi bili mi po župnikih pooblašeni in bi bili od njih prejeli prepustveno oblast (jurisdictio delegata), bi nam oni to oblast po cerkvenem in civilnem pravu lahko samovoljno omejili ali pa še celoma odvzeli. A vsakemu je znano, da nam župniki ne morejo in ne smejo omejiti ali kratiiti oznanovanja božje besede, obhajanja službe božje, delitve sv. zakramentov, ne smejo nam prepovedati pokopovati, ne odvzeti oskrbovanja cerkvenega premoženja, ali zabraniti nam spisovanje matičnih knjig in neposrednega uradnega dopisovanja s cerkvenimi in državnimi uradi i. t. d. Najlepše in najjasnejše pa se pokaže naša samostalnost in naše pooblaščenje po škofu samem pri sklepanju zakonov. Cerkev je določila v cerkvenem zboru Tridentinskem (Sess. XXIV), da ima za naprej le tak zakon biti veljaven, ki se sklène pred župnikom ali pred duhovnom. po župniku ali škofu pooblaščenem (praesente parochia vel alio sacerdote de ipsius parochia vel Ordinarii licentia). Vsi goriški vikariji pa poročamo, ne da bi za to potrebovali župnikovega pooblaščenja, in vendar so vsi zakoni v pričo nas skleneni veljavni pred cerkvijo, in nobeden njih veljavnosti ne oporeka. To pride od tod, ker smo pooblašeni po škofu, ker smo neposredno od njega, ki ima redno sodnost (jurisdictio ordinaria) v celi škofiji, prejeli prepustveno oblast. In ti zakoni so pa tudi pred državo veljavni, ker nas tudi ona, tukaj (ne tako pri zboljšani kongruo) smatra za samostalne dušne pastirje.

Iz do sedaj navedenega tedaj sledi, da so pri goriških vikarijih spolnjeni vsi pogoji, ki so po tej postavi potrebni k samostalnemu dušnemu pastirstvu, ker pri njih se nahajajo vsi kriteriji, kakor pri investiranih pastirjih; oni imajo a.) določeno cerkveno občino, b.) v njej pastirujejo, c.) pooblašeni so od škofa. Če tedaj o. kr. namestništvo noče nas spoznati za samostalne, potem bi nikakor ne vedel, kateri dušni pastir brez investiture bi bil sploh samostalen; tudi mi je potem nerazumljivo, čemu je državni zbor z ministerstvom vred sprejel v postavo razloček med investiranimi in neinvestiranimi samostalnim dušnimi pastirji; tega gotovo ni storil zaradi lepšega, tudi ne zato, da bi bil § 1. nekoliko daljši ali da bi se dal toliko laže ovijati in sukati. Naj mi pove tedaj kedo, katere duhovne vendar je imel državni zbor, to postavo sklepa, pred očmi, da je razen investiranih priznal še drugo vrsto samostalnih dušnih pastirjev.

Kako pridemo vendar na vse to mi goriški vikariji med pomočne duhovne? „Pomočni duhovni,“ pravi postava, „so oni duhovni, kateri so samostalnim dušnim pastirjem od škofa k opravljanju dušnega pastirstva dodani v pomoč“ (nemški: „unter dem Aus-

druck „Hilfspriester“ sind diejenigen Geistlichen zu verstehen, welche den selbstständigen Seelsorgern vom Diözesanbischofe zu deren Unterstützung in der Ausübung der Seelsorge beigegeben sind“). Kje, kako in v čem za Boga pomagamo mi samostalnim pastirjem, ko imamo svojo določeno cerkveno občino, v kateri župnik nima drugega opcevila, kakor da morda enkrat v letu mašuje? pomagati morem vendar le tistemu, kateri sicer dela, ali svojega dela ne more smagati in omoliti; kjer pa delavca ni, tam se mu tudi ne more dati pomočnika. In če se primerjam oblast vikarijev s ono duhovnih pomočnikov, kak rasilček? Vikariji imajo, kakor zgoraj dokazano, prepuščeno oblast gledé cele pastirске službe neposredno od škofa samega, pomočni duhovni pa delajo vse po navodu, naukasu ali s prepuščanjem svojega predstojnika. Ta jim določuje čas in uro za pridigovanje, on jim dovoljuje krštevati, pokopovati, itd. poročati pa ali isdati ispike iz matičnih knjig smejo le s prepuščeno oblastjo za vsak poramsni slučaj in le v župnikovem imenu. In če smo vikariji po vnanji c. kr. namestništva le pomočni duhovni, v katero vrsto dušnih pastirjev potem pa ono prišteva one kaplane, kateri so od škofa poslani v pomoč vikarijem? pomočniki po naši postavi niso, ker to vendar ne gre, da bi se stalnemu pomočniku poslal v pomoč stalni pomočnik. Res prav radoveden sem, kako so se rešile fasije v Ročinji, Štanjelu, Štjaku, it., in v kako novo vrsto pomočnih duhovnov so se oni stidili, ker za nje v tej postavi, kakor je tolmachi namestništvo, ni prostora. § 3. postave sicer pravi, da določuje, ali in v kateri meri se ima dodati kaka doklada k dovedanji kongru, c. kr. deželna vlada po zaslišanji škofovem-tedaj ne ž njegovim porazumljenjem. Da je bil naš prevzvišeni nadškof v tej zadevi zaslišan, je gotovo; kaj in kako pa se je glasila njegova izjava, meni ni znano. Le to lahko rečem: če ga je deželna vlada le vprašala, ali so vikariji v kakem pravnem oziru od župnikov odvisni, je lahko odgovoril: „da“; če mu je pa namestništvo stavilo le vprašanje, ali so v smislu te postave samostalni, moral je zopet odločno izreči: da, ker si moramo misliti, da je knez nadškof tudi pismeno potrdil to, kar dejansko priznava. Se ve dobro bi bilo, ko bi mogel vsak vikarij svojemu rekurzu do ministerstva pridjati tako potrdilo prevzvišenega knez nadškofa, v katerem bi on le priznava, da imajo vikariji določeno cerkveno občino, da v njej pastirujejo in da so od njega v to pooblašteni. Jaz niti za trenutek ne dvomim, da vsak vikarij tudi tako potrdilo dobi, ako se s prošnjo obrne do milostivega knez nadškofa. Ker pa morda uže marsikateremu določeni obrok za ugovor poteka, naj le sestavi rekurz do ministerstva brez obotavljanja, prikrbi naj si pa tako potrdilo za čas, ko bi bilo treba, če nas tudi ministerstvo zavrne, stvar po odvetniku predložiti upravnemu sodišču in v tej za nas vikarije vitalni zadevi provocirati njegovo razsodbo.

Marsikaj bi imel še na sreci in cela zadeva dala bi se še obširnejše obravnavati in razpravljati; vendar naj to zadostuje. Gospodi sodruidniki uže iz tega spoznajo, da imamo povoda dovolj ugovarjati proti namestništvu odloku in tudi razlogov nam ne manjka, s katerimi lahko zagovarjamo in branimo svojo samostalnost. Vendar ne smem prej končati, kakor da tukaj še vsem gospodom na uho povem, da se je c. kr. namestništvo rešivši naše fasije, še po drugi strani hudo urezalo, ker se je postavilo v nasprotje z naredbo visokega ministerstva za uk in bogočastje z dne 2. julija 1885. Vseled te naredbe imajo edino samostalni dušni pastirji sestaviti fasije toliko svoje, kakor svojih pomočnih duhovnov, in ti imajo izvestje o svojih dohodkih le podpisati. Če ima tedaj c. kr. namestništvo, nas le za pomočne duhovne, kako je moglo ono neposredno od nas sprejemati fasije, katere smo mi sestavili, in je tudi rešiti? Ono bi bilo moralo naše fasije „a limine“ t. j. kar brž vriniti in župnikom naložiti, da nam naše fasije sestavijo. Ali ono tega ni storilo, ker ni moglo, dobro vedoč, da župniki do tega nimajo pravice. Ko bi se bilo c. kr. namestništvo ravnalo po tej naredbi in nam kar vračalo naše fasije, bi se bili mi kaj takrat potegnili za svojo samostalnost, in zdaj bi bilo uže rešeno načelno vprašanje: ali so vikariji goriške nadškofije samostalni dušni pastirji?

Dopisi.

Iz Kanala, 10. nov. — Prav si imela, cenjena „Soča“, ko si se pritožila v listnici uredništva v št. 45, da ti je kanalski dopisnik zaspal; pa nič ne dé, ako eden Tvojih dopisnikov v resnici zaspi; bodi zagotovljena, da se Ti sto drugih oglasi. Uzrok tega spanja gledé zadnje povodnji in potresa je prav ta, ker imas preveč dopisnikov; zato so se eden na drugega zanašali, misleč, da eden ali drugi se o tej zadevi za gotovo v „Soči“ oglasi. Torej, draga „Soča“, ne vzemi jim tega v greh.

Da je bila Soča vsled neprenehanege deževja narastla, ni mi treba omeniti; vendar pa se spominjam, da je bila Soča že veliko večja nego v zadnji povodnji, namreč takrat, ko je luno v sredi kanalskega mosta popolnoma zakrila; nekateri stari ljudje

nam pripovedujejo, da je bila Soča uže tako narastla, da so Kanalsci na mostu stoječ drva lovili.

Prav tako mi ni treba dalje veliko pisati, da je Soča sè svojimi potoki povsod, kamor se je le pogledalo, na levo in na desno veliko škode pouzročila.

Bolje zanimiv je pa zadnji potres v noči od 16. do 17. oktobra. Okoli 9. ure zvečer postala je strašna tema, potem začelo je neprenehoma grmeti, treakati in strašno liti, ne dolgo potem v tisti noči ališali smo potres, če tudi ne vsi, ker je o tem času neprenehoma grmelo.

Božej previdnosti se je zahvaliti, da v oni noči Gorenjavo pri Kanalu se ni z ljudmi vred poguznila v bližnjo Sočo, kajti zemlja se je prav nad vasjo na več krajih odprla, na rob postavila in na drugo zemljišče svalila. Nad potjo, ki polje v Idrijo, se je zemlja utrgala 15 metrov na širokem in s tem pouzročila velike jame in prostore. Po nekaterih krajih, koder je bila videti prej dolinica, stoji zdaj hrib in narobe obrneno skalovje; prav tako zasulo je lep kos občinske poti, tako da se ne more priti po nobeni strani z živino do one poti, kamor se je zemlja sesedla. Torej okoli 2 orala zemljišča zrahljalo je tako, da se vidi skalovje, kot hiše veliko, zrahljano med zemljo, kakor bi bila turčica (sirk) po kakem lahonu v merniku odmerjena. Žalostno je videti, in popisati ni mogoče, kako je prej zemlja tam stala in v kakšnem stanu sedaj leži. Vsek, ki je to videl, se je čudil, a vendar ne more se za gotovo vedeti, je li to pouzročil potres ali plaz. Vse to pa je pouzročilo veliko škodo ondotnim posestnikom.

Iz hribov, dne 10. nov. 1886 — Prebiraje cenjeni Vaš list od 22. oktobra t. l. zapazim med drugim vabilo, k veselici, katero je pripravljala njezna Tolminska mladina v Čitalničnih prostorih. Spored to veselice me je zelo iznenadil, kajti iz Tolmina, o katerem se toliko govori in piše, nisem kaj takega pričakoval. Posebno me je iznenadilo to, da so bile imenovane med njeznimi sodelovalkami, izvzemši pevce, hčerke raznih Tolminskih uradnikov. Mislim sem si, kakšna bodo ta veselica, treba je, da si to stvar nekoliko ogledam. In res, napotim se dne 24. okt. proti Tolminu; in kako sem bil zopet iznenadjen, ko vstopim v prepolno Čitalnično dvorano? Tu je bila zbrana vsa Tolminska gospoda, tu so bili zbrani vsi Tolminski tržani, željno pričakovaje začetek veselice. Med spoštovanimi poslušalci zapazil sem tudi g. Ignacija Kovačiča, veleposestnika in deželnega poslanca od Sv. Lucije, kateri je sè svojo družino počastil to veselico.

Slišal sem, da je bilo dohodkov nad 60 gl.; to jasno spriduče, da je bilo številno poslušalcev obilo. Upam tedaj, draga „Soča“, da mi tega poročila ne vržeš v koš. Menil sem, da se oglasi bolj vajeno pero, da to prelepo veselico po vrednosti opiše; pa zastonj sem čakal, zato spregovorim.

Točno ob 8. uri, kakor je bilo v vabilu, dvigae se zagrinjalo in glej, na odru je stalo 10 pevkinj in 6 pevcev, Tolminskih učencev, ki so s prav prijetnimi glasovi zapeli „Cesarsko pesem“. Z začetka se jim je videla nekotika preplašenost na obrazih, ali ko so v drugo nastopili, peli so „Krenico“ tako spretno, da je bilo občinstvo kar očarano, in da so morali na burno klicanje občinstva to in še druge pesnice, kakor „Vse mine“ in „Pešec“, ponoviti. Nagovor deklice Marije Gianole je bil krasen; o tem molčim, kajti Gianola je kakor stvarjena za to; tega se je lahko prepričal, kdor je bil dne 17. julija t. l. navzoč pri vzprejemu milostljivega nadškofa v Tolminu. Deklici Evgenija Schaffenhauer in Jenko izvršili ste svoj dvogovor „Otrok in lastavica“ prav točno in v vsestransko zadovoljstvo. Ko je pa nastopila 5 letna deklica Pavla Schaffenhauer in je deklamovala „das Haeschen“, bilo je občinstvo iznenadjeno ter ploskanju in burnemu klicanju ni bilo ni konce ni kraja. Lahko rečem, da tako lepo in s takim občutkom nisem še slišal deklamovati. Mala deklamovalka zasluži res vso pohvalo. Tudi pri igri „Star vojak in njegova rejenka“ bilo je videti, da njezne igralko so bile kos svoji nalogi. Vse igralko, in tudi oče Miško, igrate so tako naravno, tako priprosto, kakor da bi se to vršilo v resnici in ne na odru; zato so pa žele od občinstva občeno pohvalo in konec igre ni bilo ploskanju in burnemu klicanju ni konce ni kraja. Posebno lepo ste igrali deklici Ida Gianola in Ema Licen, prva Radovanka, druga Štepanka.

Pri tej priliki moram posebno pohvalno omeniti gospodično Amalijo Jug, učiteljico, ki je sè svojim trudom in sè svojo požrtvovalnostjo izučila mladino za to veselico.

Namen temu dopisu ni, koga hvaliti ali povzdigovati, ampak hočem le resnico povedati, da bodo čestiti čitatelji „Soče“ o Tolminskih razmerah drugače sodili, nego so mogli soditi iz marsikaterih poročil. Gospod okrajni glavar je k tej veselici mnogo pripomogel, ker je dovolil, da ste njegovi hčerki Pavla in Evgenija, prva 5 - druga pa 7 letna deklica, pri tej veselici sodelovali. Bila je ta veselica v blag namen. Čisti dohodek namenjen je namreč v podporo ubožni šolski mladini. Zdaj pa naj boše odborova skrb, da ta denar v odločeni namen porabi, in naj nas še kdaj s takimi veselici iznenadi. Pa - bi.

Iz Gorenje Tribuše, 3. nov. — (Prazen sod — krepak odmev!) Zaradi le dvakrat na teden k nam dohajajoče „pošte“, ugledal sem spisek: Zemljepisna dolgost itd. v 44. številu. „Soča“ še le danes. Le o mojem preseljevanji prinesla je Soča „dolg dopis“, v katerem (številu 43.) sem bil tudi imenovan; zato bo vsak, ki se je potrudil ona dva dopisa prečitati, le ná me lahko s pratom kazal! — Ako bi bil le častilakomeu, miru bi šel lahko počivat: prijatelji so me hvalili, sovražna osa me je opikala, in to v „cajtengah“ pred vsem svetom! Srce moje, česa ni še želiš?

A biti moram tudi pravičen! Dolžan sem oglašiti se radi časti volčanskega bralnopevskega društva, katero g. Z. silno nearamno psuje: kakor bi bil jaz „iskal hvalospavov“ in bi bilo društvo, v to od mene pod „kupljeno“, „pretiralo na vse pretege“ zasluge moje. (Gledé zaslug mojih povem g. Z. v obraz, kar sem že v cerkvi slovo jemaje izjavil: Vkljub mojej večkrat prav mušnej bolehnosti sem svoje dolžnosti zvesto in natanko spolnoval, in naj sem se še take slabo počutil, nobene šolake ure, nobenega cerkvenega opravila nisem zamudil radi tega v teku šestih let. Delal sem, kar sem mogel in tudi več, nego sem bil dolžan, ker dobro vem, da spolnovanje dolžnostij mora biti vsakemu sveta stvar! G. Z.! Jaz se tudi sedaj ne bojim, da bi mi kedo kaj nasprotnega dokazal!)

G. Z.! Ste li bili pri čisti pameti in ste li tudi sami razumeli „zemljepisno“ svojo študijo? Možaki, kolikor jih jaz posum, vsega spoštovanja vredni, ki so se vljudno poslovili od bivšega kaplana, odbornika, tajnika, bili bi po Vaših besedah podle duše, ki znajo za plačilo, ne gledé na resnico, svojega bližnjega zavratno preganjati ali pa lizusko hvalisati, kakor hočeš? V čast bralnopevskega društva javno pričujem: Zapeli so mi pevci pred stanovanjem „Ločitev“, delali so mi družbo v čitalnici oni in drugi do polnoči, prišli so mi pet drugo jutro k av. maši, spremili so me nekateri do Mosta popolnem prostovoljno. Tako sem tudi jaz proti polnoči gg. odbornikom, udom in gostu društva in temu samemu napil na srečno bodočnost in vsepešno delovanje in g. predsednik mi je z vljudnimi besedami napitnico vrnil, zahvaljuje se mi za moj sotrud v prosepel društva — nepričakovano in brez kakih dogovorov! G. Z.! Tu ni bilo nobenega „iskanja“, še manje pa kako „kupovanje“. K dolgemu dopisu v Soči tudi nisem ničesar pripomogel. Prišlo je to samo po sebi — iz srca. Kaj enakoga se je v poštenem društvu tudi prej že kakšenkrat godilo!

Na dalje — „moreda drugim v škodo“ — menite? Drugim in meni bilo je vse to le v srčno veselje, v izgled in spodbudo! — Vašo besedo o „slabem uplivu na čitatelja“ Vam rad potrdim: Vsaj Vas so oni dogodki bodli in grizli, dokler niste izvrelili one zelene vodice v 44. številu! — „ne cikam in ne merim na nijedno osebo“. Ste li sami prisomnjeni, ali prisojate „Sočinim“ bralcem toliko prismodka, da ne bodo pri prvem površnem branji dotičnih dveh dopisov spoznali, kam „meri“ velikanski Vaš pihavnik?

Podpišite se, kedar koga obrirate, ako ste možki, s pravim svojim imenom! kak šaljivec bi Vam stariški podpis Z. lahko dopolnil v: Zelen! — Priporočujem se Vam, če me bo kedo hotel med zvezde kovati! Vi me gotovo, srečnejši kot Valenštajn, s neba ustrelite, če bi bil tudi z verigami nanj pripet! Le drugo „puško“ si kupite, ker sedanja Vaša „hinterladerca“ že nazad strelja; zato končam tudi le z Vašimi besedami: „Kar si kupil, to boš lupil! Vskemu svoje!“ Vam pa, poštenu gg. odborniki in udi bralnopevskega društva, najtoplejša zahvala! Neizbrisljivo mi ostane v sreci in v spominu, kar ste le iz prijaznosti storili meni, svojemu kaplanu, društvu tajniku! Kolikor ostudniši je, farizejsko sumničenje gospoda Z., toliko milejša mi bodo znamenja Vaše prijateljske ljubezni! (Op. uredn. Dopisniku z „Zemljepisne dolgosti“ ni dalo Vaše slovo povod k dopisu v št. 44 „Soče“, ampak nekaj drugega, kar je uredništvu naznanil uže takrat, ko je poslal dopis. Dali smo radi tudi Vam prostor v listu, da se zavarujete proti vsakteremu krivemu tolmačenju volčanske slovesnosti. Pošljite nam omenjeni etvari vsaj v pregled). Janez Nep. Feltriu, vikarij.

Z dežele, dne 31. oktobra. — (Knjige za šole. Ali: Minister Šafar nevarcu mladini in starini.) Vseled višje naredbe imajo izločiti se iz šolskih knjižnic nekatere slovenske knjige. Med temi so: Miklova Zala, Dora, Repoštev, Krški raki, Elizabeta ali križana usmiljenost, Večernice za l. 1878, Koledar Mohoraki l. 1882 in 1885.

Zdi se, da so bili gospodje nekam ostru sodniki. Rad bi pa vedel: ali so tudi anatomijske table odpravili iz mešanih ljudskih šol? Dalje bi želel vedeti, kako da niso pišle na „indeks“ pripovedke „Tisoč in ena noč“? Če tudi so v slovenski prestavi „očičene“.

Pri nas se je nekedo činoma smotil s tem branjem; tako so mi pravili. Kadar ga prime luna, godi se mu, kakor ministru Šafarju v škafu. Mož je mislil, da je v morji, in začel je plavati v — škafu. Tudi naš minister ima vsakih šolskih prikasni. In to

pripovedke — so déli — ga še bolj motijo. In vendar ima na hrbtu uže več kot tri križe.

Torej pa te pripovedke tudi za šolsko mladino ne morejo biti. In vendar sem jih videl v rokah otročjih. Hotel bi reči še kaj, in vendar moram nehati!

Politični razgled.

Dne 4. t. m. sešla se je avstrijska delegacija v Budimpeštu ter volila je s 50 od 51 oddanih glasov dr. Smolko predsednikom, opata Hauswirtha podpredsednikom. Smolka zahvaljuje se za čast in zaupanje poudarja, da ima delegacija velevažno nalogo pred seboj, ker vojna uprava zahteva znatnih novih žrtev. Modrost cesarjeva ohranila je doslej mir, bode-li zanaprej mogoče, je vprašanje, katero utegne zbuditi resno vznemirjenje z ozirom na težavne zunanje razmere. (Delegacija bode z ozirom na to dovolila sredstva, da bode Avstro-Ogerska mogla zavzeti dostojno stališče, ki kaže, da hočejo avstrijski narodi ohraniti državi položaj, ki ji pritiče, in to, če je potreba, tudi z orožjem. Krasni in hrabri naši vojski se ne smejo kratiti sredstva, katerih potrebuje pri požrtovalnem svojem poklicu. Ta bojeviti nagovor ni napravil niti med delegati niti drugod dobrega utisa; isto to se sme trditi o govoru predsednika czerske delegacije, grofa Tisze. Vidi se, da bi Madjari in Poljaki radi planili na ljutega jim sovražnika Rusa, toda drugi narodi in tudi najvišji dvor so drugih misli. To se razvidi iz cesarjevega odgovora, ki je sprejel delegacije v soboto dne 6. novembra. Predsednika avstrijske in ogerske delegacije sta jednako vojevito cesarja nagovorila, a cesarjev odgovor je drugačen. Cesar poudarja sicer, da so obžalovanja vredne zmešnjave v Bolgariji in da dajejo mnogo skrbi in zahtevajo polno pozornost avstrijske vlade; vendar prizadevanje vladino naperjeno je na to, da se v kneževini bolgarski zopet uvede zakonito stanje, ki bode jemalo v poštev želje bolgarske in obstoječe pogodbe ter se strinjalo z evropskimi interesi. Naši dobri odnošaji z vsemi vlastmi dopuščajo upanje, da se posreči kljub težavnemu položaju ohraniti mir, ne da bi naši in drugih vlad interesi bili na škodi. Dalje je poudarjal cesar, da vsled napredujočega razvoja orožne tehnike zahteva vojna uprava novih žrtev, vendar skrbi se za to, da se te potrebščine po možnosti omejijo. V Bosni in Hercegovini kaže se napredek v vseh zadevah, pravi vladar, in ne bode treba nobenega doneska iz vkupnih sredstev k upravnim stroškom teh dežel. Tedaj vladar priznava sicer, da so nevarni oblaki na jugu, a vendar je uverjen, da ne bode nevihte. Skoraj vsi listi tostranski priznavajo, da veje iz cesarjevega odgovora miroljuben duh, da torej do vojske ne pride, in odobrujejo to, dočim se hudujejo ogerski listi in neso nič prav zadovoljni s cesarjevim govorom.

V pričo teh važnih dogodjajev v Budimpešti in napetih razmer v Bolgariji otemnjijo deloma druge politične zadeve; oči Evrope obrnene so le v Bolgarijo. Tu so zadeve zelo zmedene in težko je podati stvaren obris, ker so dunajski in budimpeštanski viri kalni in drugih nemamo. Gotovo je, da gre vse navskriž, v Burgasu je razburjenost taka, da je prišla tudi tje ruska ladija, ki je pripeljala nad 1200 vojakov, da branijo Ruse in ruske prijatelje pred sovražniki. Tukaj in v Plovdivu in še drugod vzdignili so se privrženci ruski ter napravili ustanek, tako da je bilo regentstvo primorano razklicati obsedno stanje za Plovdiv in nato zopet čez vso deželo. Vrh vsega je pa finančno stanje silno žalostno, trgovina in promet počivata popolno, vse banke so prazne. Vsi poskusi regentstva, da bi dobilo denar, so ostali brez vspeha, noben denarni zavod noče denarja posoditi vladi, katera živi od danes do jutre. Veliko sobranje je sicer volilo kneza v sredo in sicer danskega princa Valdemarja, ki je v sorodu z ruskim carjem, angleškim prestolonaslednikom in grškim kraljem; a dvomljivo je, sprejme-li ta volitev, in ako bi jo, bi dosti ne pomagalo, ker car ne priznava

tega velikega sobranja in regentov kot postavno zbranih. Iz Londona poročajo noveše vesti, da je Anglija v soglasiji z Avstrijo in da misliti te dve državi osnovati zvezo podunavskih držav proti Rusiji; a vesti iz Budimpešta pa kažejo, da avstrijski minister zunanjih (zadev Kalnoky ima malo veselja do vojske z Rusijo, torej so ona poročila majhne vrednosti.

Domače in razne vesti.

Duhovske zadeve. Pred. gosp. Frano Šušek, župnik v Renčah, in đ. g. Peter Fabris, učitelj-voditelj ljudske šole v Korminu, stopila sta v stalni pokoj in sta se preselila v Gorico. Za Renče bila je razpisana služba do 11. t. m., za župnijo v Mušici ostane razpisana do 14. t. m. — Đ. g. Anton Lazar, vikar v Ravni, bo oskrboval tudi vikarijat Orehek, ki ostane začasno brez svojega dušnega pastirja; prazna se tudi Stržišča. — Đ. g. Franc Ceket, vikar v Stijaku, pride kot tak v Kronberg; njegovo mesto v Stijaku ostane prazno in dušno pastirstvo bo opravljal ondašnji kaplan đ. g. Ludovik Kumar. — Đ. g. Andrej Tabač, novomašnik, pride kot kaplan v St. Rok; đ. g. Franc Vidmar, novomašnik, pa v Stanjel. — Đ. g. Aleksander Rossi, novomašnik, je dobil službo kancelista v kn. nadšk. pisarni.

Za študentovsko kuhinjo so darovali p. n. prečestiti gospodje dobrotniki: Prevzvišeni gospod iz St. Petra 240 kl. krompirja in 75 kl. fižola; prof. Ivan J. 2 gold. za oktober in november; Tešimir 1 gl.; rodoljub v Lahih 2 gl.; pred. g. Martin Zuchiat 5 gold. Mimo tega tedenski doneski delavnih udov naše konference Vincencijeve družbe, ki se zbirajo v seje in posvetovanja vsak petek ob 6. uri na večer. V sredo 8. decembra bo družbeni praznik in občni zbor. Dobrotniki z dežele, ki bi si radi ogledali študentovsko zavetišče, naj se potrudijo ob četrtek od 11.—12. ure v Nunske ulice št. 8. Novih doneskov prosi in se za dosedanje zahvaljuje: odbor.

Letne preskušnje na deželni kmetijski šoli v Gorici, katere so se vršile 9. t. m., izpale so v splošno zadovoljnost. Navzoči so bili mej drugimi Njegova ekscelencija Franc grof Coronini, gospoda deželna odbornika dr. Abram in I. Gasser, itd. Izpraševalo se je iz predmetov prvega in drugega semestra in sicer iz: računstva, fizike, kemije, naravoslovja, zemljeznanstva in o gnoji. Izpit trajal je od devete do 3/4 12. Učenci odgovarjali so prav dobro in razločno. Nj. ekscelencija grof Coronini, kakor tudi drugi gospodje, izrekli so se g. vodji E. Kramarju in prištavu F. Žepiču z vsepi zelo zadovoljni. Po končanem izpitu pregledali so gg. grof Coronini, g. Gasser in drugi gospodje šolske naprave, in prvi vrsti novo urejeni kemiški laboratorij, novo sestavljene znanstvene zbirke, dalje hlev, klet in tudi šolsko kuhinjo, kjer se kuha hrana učencem in katero ima sedaj šola v lastni režiji. Vse je bilo v najlepšem redu in deželni glavar izrekel je pri vsem svojo popolno zadovoljnost.

Goriška čitalnica je svoje prostore nekoliko popolnila in olepšala. V igralno sobo navedla je telegraf, katerega se lahko poslužujejo tudi čitatelji. Dvorana je z nova parketirana in sicer tako, da najbrže ne bo več prilike, da bi se moral kdo radi parketov potoževati. Gospa Šantelnova popravila je podobe na zagrinjalu ali zastoru pred odrom in je šensko sliko popolnoma prenovila, tako da ima zagrinjalo zdaj skoro drugo lice in da ugaja ženska, ki je bila prej jako grda. Tudi stene so nekoliko premalane in tako je vse pripravljeno za kako lepo besedo. Čitalnica in Podporno društvo delata uže priprave za besede; Podporno društvo namerava imeti jo 21. t. m.

Deželni šolski svet goriški poslal je učiteljskim zborom srednjih šol goriških prašanje, ali se jima ne zdi primerno, da bi se odločil velikim šolskim počitnicam čas od 16. julija do 15. septembra, da bi se ujemale v tem oziru goriške šole z drugimi. Zadnji seji deželnega šolskega sveta v sredo 3. t. m. predecedovala je Njegova vzvišenost Sisinij baron Pretis, cesarski namestnik v Trstu, ki radi prijetnega podnebjaja biva že drugi mesec v Gorici. — O zdravstvenem stanju Njegove vzvišenosti širile so se skoz vse poletje in še pozneje jako neprijetne govorice. Iz veredostojnega vira nam je znano, da so bile to v resnici le govorice, da je Njegova vzvišenost splošno zdrava, da se je v Ausse-u dobro počutila in da se na Dunaji v merodajnih krogih odločno zanika one vrste bolehavost, katero so hoteli nekateri prijatelji po sili najti pri visokem gospodu. Prepričani smo, da gospod namestnik se v goriškem prijetnem zraku na zdravji še bolje okrepi in da prevzame svoja uradna opravila v Trstu, kadar ondašnje razmere to pripustijo. — Zdravstveno stanje tržaškega mesta je vedno boljše, vendar se kužne bolezni, posebno kolera, še tu pa tam prikazujejo. Zdravniki upajo, da do Božiča bo vse dobro, če ne pride kaj nepričakovanega vmes.

Mestno posojilo v znesku 300.000 gl. ni še potrjeno po deželnem odboru in nadejamo se, da tudi ne bo, ker deželni zbor je dovelil posojilo po 50/0; po starešinstvenem sklepu bi pa plačevalo mesto v resnici 51/2/0 (5.239). Tudi ni še izvedlo starešinstvo svojega sklepa, da se tržaškemu ponudniku da prilika, kakor oriškemu, da lahko zviša svojo ponudbo, ako hoče, kar bi prav gotovo storil, ako bi se mu dala prilika.

Protestantska propaganda v Gorici in na Goriškem je precej močna. Grofinja Latour iz rodovine Ritterjev ima v Russiz-u zavod, v kateri se jemljejo katoliška dekleta, da dobijo protestantsko odgojo. Več teh deklet prestopilo je uže k protestantski veri. Župnik v Kaprivi in uadškofijski ordinarijat v Gorici sta se mnogo trudila, da bi ustavila to propagando, ali Ritterji imajo na Goriškem svoja posebna pravila toliko gledé starinskega muzeja v Ogleji, kolikor gledé svojih tovarov in Podgori in v Stražicah, kakor tudi gledé odgojišča v Russizu. Visoko pokroviteljstvo pride jim povsod na pomoč in grofinja Latour smela je odpreti zajutra zavod, katerega je morala prejšnji večer zapreti. Neki tukajšnji konservativni list se je za to potegoval, da bi se odgojišče v Russizu zaprlo. Radi tega bili so njegovi uredniki na merodajnem mestu razupiti kot vznemirovalci in nemirneži. Ker vidijo, da nič ne opravijo, molčijo in pusté, naj se godi, kar hoče visoka gospoda.

Pravoslavni nadškof Anton Kariatja biva uže nekaj časa v Gorici in stanuje v gostilni „Hôtel de la Ville“. Listi pripovedujejo, da ruski car Aleksander mu je poslal te dni v Gorico sliko obrobijono z dijamanti v priznanje njegovih velikih zaslug za pravoslavno cerkev. Ruski poslanec na dunajskem dvoru knez Lobanov, po čegar rokah je prišel carski dar, dodal je cerkvenemu dostojanstveniku jako prijazno pismo.

Vojaki in civilisti prišli so si uže spot navskriž, kakor pripoveduje „Corr.“ v svoji številki od 9. t. m. V Gosposki ulici se baje niso mogli sjeđiniti, komu gre prednost, da bi hodil po mestnem tlaku: vojakom ali civilistom, in so si okolo osme ure zvečer dokazovali to na svoj način. Drugi pravijo, da se je začel prepir že v krčmi in da se je odtod zanesel na ulico. Prepiri med vojaki in civilisti se sicer prigodijo kjer si bodi, ali tako redno in pogosto kakor v Gorici, godili so se, kolikor je nam znano, le v Lombardiji in v Benečiji, ko je tam še Avstrija ukazovala. Zdi se, da je v italijanskem narodu neki živelj, če tudi le maloštevilen, ki mudi, da mora na ta način dokazati svoje italijansko svojstvo. Ni dvomiti, da goriški razvajalci so levo poulčno krilo one armade, ki se bori za liberalizem in borzijanizem, kakor je bilo to pred nekimi leti, ko so drugi podpise nabirali, drugi plačevali, drugi pa pili in pripravljali se za junaške čine. In ta iz raznih vetrov in najrazličnejših življenj sestavljena vojska je tako srečna, da dobiva uplívno in vapošno podporo iz mogočnih rok skoro pri vseh svojih političnih naporih. Lepe razmere so to v resnici, ki spominjajo na one, ki so bile o svojem času v Lombardiji, ko so neki možiceljni ovajali bratovščine in cerkvene shode, rogovileže pa zakrivali in podpirali. Kakor se je godilo takrat, tako tudi zdaj, da se vojaki na prvi trenotek obsodijo brez preiskave. „Corr.“ zahteva, naj se skrbi mešanom za potrebno varstvo, in pravi s tem posredno, da vojaki so krivi ter miroljubnim mešanom nevarni. Pred leti je nemška „Concordia“ z denarji c. k. oficirjev popravljala na Travniku plesišče židinj in njenemu zarodu ter je Slovence izpočila, da se more tam žid ob lepem solnci šopiriti; zdaj pa ista židinja, katero podpirajo Ritterji, se svojimi tovariši kliče policijo (?) na pomoč proti vojakom, katerih oficirji jej vzdržujejo plesišče in zabavišče. Zakaj ne zahteva, da bi se tudi vojaki branili pred zapeljanimi civilisti? ali je c. k. vojak manj vreden ko toškanski civilist? Pač pameten je Nemec, kadar hoče Slovanu nagajati, ter dobi zaveznika, kakeršnega je vreden. In s takimi kozlovimi skoki hočejo državo podpirati! Zaslepljenici!

Poslano.

Ker „Edinost“ noče objaviti doposlanega stvarnega popravka gledé na dopis iz Kobarida v 84. šte. št., tako smo prisiljeni objaviti tem potem naslednjo

I Z J A V O.

Znano je, da se omenjeni dopis ni pisal v Kobaridu, pač pa kje drugod na podlagi izmišljenih dat. Sramotno je, da se v slov. listu tiska dopis, ki večinoma fakt naravnost izmišlja, a v ostalem resnično tako hudobno in brezobzirno pači, da se mora čuditi vsak pometen človek, ki naše razmere le z daleka pozna. Tem potem pa nikakor ne moremo zavračati hudobnega dopisnika, ker pač ni vredno da bi trošili novce za tako obširno „poslano“. Ker pa obsoja oni dopis vsak zaveden Kobaridec, — in to celó ljudje iz iste stranke, katero dopis božka, — naj podpisani

javno izjavljamo: da smatramo celi naš dopis za slobno obrekovanje ter javno obžalujemo, kako je bilo neki mogoče, da je oni dopisnik kar hkratu povedal toliko neresnice in hučebnih laži.

V. Keborida, dne 8. novembra 1. 1886.

IVAN IVANČIČ,
JOSIP IVANČIČ,
ANDREJ GABERŠČEK,
A. MIKLAVIČ,
A. DOMINKO.

Dr. Alojzij Delpiero

zdravnik-ranecelnik
stanuje Via Scuole št. 2.

Na prodaj

je v Oseljanu Šempaske županije

POSESTVO,

obsegajoče lepo zemljišče, ki meri enajet njiv, gošda in orane zemlje, zasajene s trtami, ob vožnji cesti, ki vede od Lijaka v Karnico, — ter prostorno in lepo hišo za kolona (kmeta). Čez posestvo teče vode za eno mlinsko kolo, ki nikoli ne usahne. Kdor želi kupiti, naj se oglasi pri upravnštvu lista, ki pové lastnikovo ime.

Št. 295 Op.

Oznanilo.

Ravnateljstvo zastavljavnice (Monte di pietà), ustanovljene po grofu Thurnu v Gorici, naznanja, da bo dne 6. dec. t. l. začela javna dražba (kant) nerešenih zastav III. četrt leta 1885, t. j. tistih, ki so bile zastavljene julija, avgusta in septembra 1885.

Ravnatelj: D. LOVISONI.

SAMO

v največji krojačnici in zalogi
GOTOVE OBLEKE
IGNACIJA STEINERJA

v Gorici

maha se vedno na poljubno izbiru izdelane obleke najnovejšega kroja za moše in za otroke od 3 let naprej po najnižjih cenah.

Posebnosti

v modnih stvarih za gospode, n. pr. Menčič, Havelak, Ulsterkoat, nepremočljivi plašči za dež, kožuhovine, gete, gomaše, tolike za lov, kolikor za sprehod in dom.

Novosti

toliko za gospe, kolikor za mladenke in dekleta v vseh in raznolikih množini, z usorei iz prvih tovarov iz Pariza, z Drnaja in iz Betolina, gledé Waterproof, Sacchetti, Dolmann, plaščev, kožuhov, nepremočljivih halj iz gome, jop vseh barv in v raznih oblikah, in vse to v posebni sobi, ločeni od štacune, kjer je vse preskrbljeno za primanja.

Osrednja zaloga

izvirnih jop prof. J. Jaeger-ja po tovarskih cenah in odelj po istem sistemu.

Bogata zaloga toliko zunanjih kolikor domaših rob za živanje po meri.

Za častito duhovščino

simski plašči, površne sukaje, talari, hlače, jopki, domača obleka v veliki izbiri.

NAZNANILO.

Podpisani naznanjam slavnemu občinstvu, da sem odprl novo krčmo na Kranji (Riva Corno) v Gorici, pod imenom „Pri pomladi“ (Alla primavera.) Priporočam se pri tej priliki slavnemu občinstvu, naj me blagovoli počastiti z mnogoštevilnim obiskovanjem. Prizadevati se hočem, da ustrezem svojim obiskovalcem s hitro in natančno postrežbo, s dobrimi jedmi in pijačami, in vse to po primerni ceni.

Uljudne udani

Valentin Orizzetti
bivši postrežnik pri „Zlatem Levu“.

Nova izdaja.

V podpisani bukvarni izšla je ravnekar nova izdaja

„**Molitve,**

katere naj se kleče opravljajo, po akazu papeža Leona XIII. v vseh cerkvah sveta po vsaki tih! maši.“

Obsega tudi najnovejšo invokacijo k sv. nadangelju Mihaelu. — Tiskane so molitve na prav lično podobice in valja 100 podobice 2 gl.

Katoliška bukvarna v Ljubljani
Stolni trg, št. 6.

Eau de Hébé

(Hobina voda), orijentalno lepilo (ni barvilo), zboljšano in mnogovrstno skušeno po

prof. dr. Holly, dela telo naravno voljno, belo in polno ter odpravlja hujš, bradavice in zagorelost na obrazu. Prodajalci: J. Cristofolatti, dvorni lekar v Gorici; Praxmarer, Prendini, lekarja v Trstu; Ed. Mahr v Ljubljani; Pellé v Celji; Martinz v Mariboru; Rodinisi v Pulji; Tromba v Rovignu.

Želodčne bolezni

hitro in gotovo ozuravi

jeruzalemski balzam

edino in nepresegljivo želodčno zdravilo.

Izbrati v raznih želodčnih boleznih zdravilo, katero bi v resnici odgovarjalo vsemu, ni lahka stvar dandanes, ko se prodajajo vsakovrstna taka zdravila.

Večji del onih kapljic, izločkov itd. itd., ki se oznanjajo in priporočajo občinstvu z visoko letočimi besedami, ni drugega ko prevara, pogosto še škodljiva.

Samo jeruzalemski balzam, uže davno znan po svoji pripravi sestavi in po oživiljski svoji moči na želodčne žive, si je pridobil prednost pred vsemi drugimi do zdaj znanimi pomočki, kar potrjuje njegova razprodaja, ki vedno raste.

Ta balzam, bogat krepčajoče moči kineskega rabarbara, korenike, ki je sploh znana po svojem prebavnem uspehu, daje gotovo sredstvo proti želodčnim slabostim, izvirajočim iz nerodnega prebavljanja. Zato se priporoča, ko jesti ne diši, proti neprijetni sapi, gujasi, riganju, zabasjanju, hemoroidnim težavam; pomaga tudi proti zlatenici, glistam in boleznim v drobu.

Steklenica s podukom 30 kr.

Glavna zaloga v lekarni G. B. Pontoni v Gorici.
V TRSTU pri G. B. Rovis, v KORMINU pri A. Franzoni, v TOLEMINU pri C. Palisca.

Jožef Culot,

trgovec na debelo in na drobno
v Raštelji,

naznanja slavnemu občinstvu, da ima v svoji štacuni veliko zalogo vsakovrstnih igrač, novostij in različnih punčik z obleko in brez nje, razne vrste volnenega blaga, rokavice, črne ovratne rute za duhovnike, zapeske raznih vrst, škornje, volnene čevlje za zimo s podplati in brez njih vsake velikosti, in prav mnogo drugih rečij: najfineje podobice iz Pariza, svetinje, razpela vsake vrste; tudi z nikla in bele kosti s stolalom, kipe, rožne vence najrazličnejših vrst in tudi z bisernih matic, najfineje na veržici s srebra itd.
Cene tako nizke, da se ni bati tekmovanja.

ANTON CEJ,

slikar v Škofji-Loki na Goreniskem,

se priporoča preč. duhovščini in farnim predstojništvom za izvrševanje vsakovrstnih slikarskih del, altarnih slik, križevih potov, božjih grobov in cerkvenih zastav, ter vsakega v to stroko spadajočega dela, ter zagotavlja hitro izvrševanje z ličnim delom in po nizki ceni.

Za neki umetni mlin na Kranjskem hiše se

NADMLINAR.

Starejši prosilci imajo prednost. Ime mlina izve se pri upravnštvu lista.

Vrvarnica

Jožefa Barazzetti-ja

pri Soškem mostu, Via Cordalvoli št. 4,
V GORICI,

izdeluje vsakovrstne vrvi (štrike) in vrčice z roko iz same konopnine, močne, trpežne, po najnižjih cenah, ki se ne bojijo tekmecev.

Čudovite kapljice

Sv. Antona Padovanskega.

Te priprate in naravno zdravilo je prava dobrodejna pomoč in ni treba mnogih besedi, da se dokaže njihova čudovita moč. Če se le rabijo nekoliko dni, olajšajo in preženejo prav kmalu najtrdovratnejše želodčne bolezni. Prav izvrstno vtrazuje zoper hemorojde, proti boleznim na jetrih in na vranici, proti črvesnim boleznim in proti glistam, pri ženskih mesečnih nadležnostih, zoper beli tok, bošast, zoper bitje srca ter čistijo pokvarjeno kri. One ne preginjajo samo omanjenih bolezni, ampak nas obvarujejo tudi pred vsako boleznijo.

Produjejo se v vseh glavnih lekarnicah na svetu; z naročilo in pošiljavo pa edino v lekarni Cristofolatti v Gorici, v Trstu v lekarni C. Zanetti in G. B. Rovis in v lekarni Alla Madonna v Korminu.
Ena steklenica stane 30 novcev.

Po najvišjem povelji Nj. Ces. in Kr. Velikanstva.
Bogato založena, loterijskih prihodkov po c. k. vodstvu zagotovljena

XXIV. DRŽAVNA LOTERIJA

za civilna dobrodelna namena
tostranske državne polovice.

10.128 dobitkov

v skupnem znesku 201.000 gold.

in sicer: 1 glavni dobitek s 60.000 gl., 1 glavni dobitek s 15.000 gl., 1 glavni dobitek s 5000 gl. enotne papirne rente, s 30 pred- in podobitki, potem 5 dobitkov po 1000 gl. 40 dobitkov po 200 gl. in 50 dobitkov po 100 gl. enotne papirne rente, slednjic 10.000 dobitkov po 10 gl.

Srečalo se bo neprekosljivo 10. decembra 1885.

Srečka stane 2 gl. a. v.

Natančneje določbe obzega igralni načrt, ki se do-biva brezplačno pri oddelku za državno loterijo (Stadt, Riemergasse 7, 2. Stock, im Jacoberhofe), kakor tudi pri mnogobrojnih razpcaleih.

Srečke se dopošljejo poštnine prost.

Na Dunaji, meseca septembra 1886.

C. k. vodstvo loterijskih prihodkov, oddelk za državno loterijo.